

Onderwerp

Zienswijze Jaarstukken 2025, Begroting 2027-2030 en Informatieprotocol 2025 Groene Metropool Regio

Datum Raadsvergadering	30 juni 2026
Thema programmabegroting	Bestuur en organisatie
Portefeuillehouder	Carol van Eert
Zaaknummer	2026-005602

Samenvatting

De afgelopen periode zijn door het algemeen bestuur (AB) van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) drie stukken aan college en raad van de gemeente Rheden toegezonden:

1. Concept Jaarstukken 2025;
2. Concept Begroting 2027-2030;
3. Concept Informatieprotocol.

De gemeenteraad van Rheden wordt gevraagd om de financiële bijdrage over 2025 definitief vast te stellen. Daarnaast wordt de raad op grond van artikel 18 van de gemeenschappelijke regeling in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2027-2030.

Het algemeen bestuur van de GMR heeft daarnaast op 26 november 2025 een Informatieprotocol 2025 vastgesteld onder voorbehoud van een zienswijzeprocedure. Op grond van artikel 18, vierde lid, van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen.

Met dit raadsvoorstel wordt de gemeenteraad van Rheden voorgesteld de twee zienswijzen vast te stellen en aan het algemeen bestuur van de GMR kenbaar te maken.

Voorgestelde besluiten

1. De jaarstukken 2025 van de GMR voor kennisgeving aan te nemen en in te stemmen met de restitutie van het rekeningresultaat van het Regiobureau (€ 83.884) naar rato van de inbreng aan de deelnemende gemeenten;
2. De zienswijze op de begroting 2027-2030 van de GMR vast te stellen (conform bijgevoegde conceptbrief; zie bijlage 14).
3. De zienswijze op het Informatieprotocol GMR vast te stellen (conform bijgevoegde conceptbrief; zie bijlage 14).

Inleiding

Op 18 februari en 9 april 2026 heeft de gemeente Rheden de jaarstukken 2025 resp. de begroting 2027-2030 van de GMR ontvangen, met het verzoek om deze stukken aan de gemeenteraad voor te leggen.

Daarnaast worden de raden van de deelnemende gemeenten op grond van artikel 18 van de gemeenschappelijke regeling in de gelegenheid gesteld om voor uiterlijk 2 juli (jaarstukken) en 30 juli 2026 (Begroting 2027-2030) een zienswijze te geven op de Begroting 2027-2030, met daarin opgenomen de programma's voor het regiobureau en de opgaven.

Het Informatieprotocol beschrijft welke informatie de gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisaties van de deelnemende gemeenten van de GMR ontvangen, op welk moment en via welke kanalen. Hiermee beoogt de GMR bij te dragen aan transparantie, democratische legitimatie en een goede informatiepositie van de raden binnen de regionale samenwerking. Belangrijke elementen in het protocol zijn onder meer:

- De verduidelijking van rollen en verantwoordingsrelaties binnen de GMR;
- De informatievoorziening rond regionale agenda, begroting, tussenrapportage en jaarrekening;
- De rol van de Regio Agendacommissie;
- De omgang met openbaarheid en de Wet open overheid (Woo).

In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is in artikel 18 lid 4 vastgelegd dat het AB overgaat tot het vaststellen van het protocol, maar niet nadat de gemeenteraden in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze hierover te geven. Door meerdere oorzaken is de herziening eerst dit jaar opgepakt.

Zienswijze

De gemeente Rheden neemt met belangstelling kennis van de Jaarstukken 2025, de Begroting 2027–2030 (met focus op 2027) en het geactualiseerde Informatieprotocol van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Ten aanzien van de jaarstukken 2025 constateert Rheden dat sprake is van een positief rekeningresultaat en dat de uitvoering van de regionale agenda inhoudelijk op koers ligt. Wij waarderen de transparante verantwoording en de geleverde resultaten binnen de opgaven, in het bijzonder op het gebied van wonen, mobiliteit en klimaat. Tegelijkertijd vragen wij blijvend aandacht voor het tijdig en duidelijk verwerken van begrotingswijzigingen, zodat het inzicht in rechtmatigheid en sturing verder wordt versterkt.

Met betrekking tot de Begroting 2027 ziet Rheden dat de financiële kaders aansluiten bij de regionale agenda 2025-2028 en dat de organisatie inzet op verdere uitvoering van gezamenlijke ambities. Wij herkennen de noodzaak van continuïteit in de opgaven en onderschrijven de voorgestelde inzet. Wel vragen wij aandacht voor de oplopende afhankelijkheid van incidentele rijks- en provinciale middelen, met name bij de circulaire en energietransitie-opgaven, en het risico dat dit in de toekomst kan leiden tot extra druk op de inwonerbijdrage. Wij verzoeken het bestuur hierover tijdig het gesprek met de gemeenten te voeren.

Het Informatieprotocol ervaren wij als een belangrijke verbetering voor de democratische legitimatie en transparantie van de regionale samenwerking. Rheden waardeert de heldere afspraken over informatievoorziening richting raden en colleges en de expliciete aandacht voor de Wet open overheid. Wij ondersteunen de inzet op uniforme informatie, rapportage op hoofdlijnen en een blijvende evaluatie van het protocol, en verzoeken blijvend oog te houden voor de leesbaarheid en toegankelijkheid voor raadsleden.

Wij willen u erop wijzen dat ook de financiële opgaven waar gemeenten voor staan erom vraagt om een integrale afweging te maken met betrekking tot de budgettaire verhogingen die vanuit de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen worden gevraagd.

Alles overziend kan de gemeente Rheden instemmen met de voorliggende stukken en ziet zij uit naar voortzetting van de constructieve samenwerking binnen de Groene Metropoolregio.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de financiële bijdrage over 2025 en het geven van uw zienswijze op de begroting 2027-2030 wordt recht gedaan aan de afspraken zoals die zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling GMR.

Het informatieprotocol biedt duidelijkheid over de afspraken over welke informatie de raden, colleges en ambtelijke organisatie van de deelnemende gemeenten op welk moment vanuit de GMR (organen als bestuurders) kunnen verwachten. De basis is gelegd in de GR Hoofdstuk 7 Verantwoordings- en Informatieplicht waarin dit informatieprotocol is benoemd (artikel 18 lid 4). Deze duidelijkheid borgt en versterkt de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden en Provinciale Staten.

Argumenten

1.1. *Kennisnemen van de jaarstukken 2025 van de GMR*

Uit de jaarstukken 2025 volgt de verplichte financiële bijdrage over 2025. De verplichte financiële bijdrage over 2025 voor de gemeente Rheden komt neer op € 439.000 (passend binnen onze gemeentelijke begroting).

2.1 *Kenbaar maken van de zienswijzen van de raad op de begroting 2027-2030 van de GMR*

Met het kenbaar maken van de zienswijzen wordt de gemeenteraad van Rheden in de gelegenheid gesteld om de wensen en bedenkingen ten aanzien van de ontwerpbegroting en het programmaplan van de GMR aan te geven bij het algemeen bestuur van de GMR. De raad kan met zijn zienswijze bijsturen op de geschetste strategische koers.

Volgens artikel 31 van de GR volgt vloeit bij vaststelling van de jaarrekening een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeente, tenzij de vastgestelde maximale algemene reserve van € 100.000 nog niet bereikt is. Een negatief saldo wordt naar rato bijgestort door de deelnemende gemeenten. De GMR stelt voor het rekeningresultaat van het Regiobureau (€ 83.884) te restitueren naar rato van de inbreng aan de deelnemende gemeenten.
Zienswijze Rheden: wij stemmen in met deze resultaatbestemming.

3.1 *Een informatieprotocol is verplicht*

In artikel 18 van de GR GMR is vastgelegd dat de GMR ervoor zorgt dat de deelnemers steeds kunnen beschikken over de informatie die nodig is om toezicht te houden op de uitvoering van de opgedragen taken. Lid 4 van artikel 18 schrijft voor dat een Informatieprotocol wordt vastgesteld. Het Informatieprotocol sluit aan bij de uitgangspunten van de Wet open overheid (Woo), die actieve openbaarmaking en transparantie van bestuur voorschrijft.

3.2 *Zienswijze aan de raad vragen is wenselijk*

Het Informatieprotocol betreft onder meer de informatievoorziening naar de raad. Het Algemeen Bestuur heeft daarom besloten het Informatieprotocol voor zienswijze aan de raden en staten voor te leggen.

3.3 *Het Informatieprotocol GMR is in lijn met die van de ODRA en ODGM*

Het Informatieprotocol GMR is in lijn met andere regionale informatieprotocollen van o.a. ODRA en ODGM.

Zienswijze gemeente Rheden: in te stemmen met het voorgestelde Informatieprotocol, waarbij de raad geen inhoudelijke opmerkingen meegeeft over het Informatieprotocol GMR.

Kanttekeningen en/of risico's

- 2.1 De van toepassing zijnde risico's zijn vermeld in paragraaf 7.1 Risico's en weerstandsvermogen van de Begroting 2027-2030. De GMR onderschrijft de principes van risicomanagement en risicobeheersing. Dit betekent dat de risico's worden gekoppeld aan doelstellingen en dat maatregelen worden getroffen om deze risico's te beperken of te beheersen.
- 3.1 Zienswijze buiten termijn. De zienswijzetermijn is formeel tot 15 juni 2026. Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen is deze termijn niet haalbaar gebleken. Bestuurlijk is afgesproken hier coulant mee om te gaan.

Financiën

1.1 *Jaarstukken 2025*

De GMR sluit 2025 af met een positief resultaat op de inwonerbijdrage van € 258.035. In overeenstemming met artikel 31, lid 8, van de gemeenschappelijke regeling wordt een positief saldo naar rato van de inbreng gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten, tenzij de vastgestelde algemene reserve van € 100.000 nog niet is gerealiseerd.

In 2025 zijn diverse verplichtingen aangegaan die doorlopen in 2026. De hiermee samenhangende uitgaven bedragen € 225.578. De GMR stelt voor het rekeningresultaat van het programma Regiobureau (€ 83.884) naar rato van de inbreng te restitueren aan de deelnemende gemeenten, en het rekeningresultaat van het programma Opgaven (€ 174.151) aan te wenden ter dekking van de kosten die voortvloeien uit de al aangegane verplichtingen.

2.1 *Begroting 2027-2030*

De GMR gaat in 2027 uit van een bedrijfsresultaat van € 0,00 op basis van de structurele bijdragen van de gemeenten en inkomsten. De inwonerbijdrage voor 2027 voor het regiobureau en de vijf opgaven bedraagt € 8,99. Dit is exclusief de bijdrage aan The Economic Board (TEB) van € 1,11. De hoogte van de norm van 4,15%.

Voor de gemeente Rheden bedragen de door de GMR begrote kosten voor de taken van de GMR in 2027 € 442.865,00. Dit is in overeenstemming met de voorgestelde inwonerbijdrage en inclusief de bijdrage aan The Economic Board.

De financiële positie van de gemeente Rheden vraagt duidelijke keuzes over de financiële ontwikkelingen bij de GR-en. Daarom wordt de budgettaire vraag meegenomen bij de integrale afweging bij de perspectiefbrief.

	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)	2031 (€)
Eenmalige uitgaaf:					
Structurele lasten:	€ 442.865,00				

Uitvoering

De gemeente Rheden ondersteunt de door de GMR geformuleerde doelstellingen voor de komende beleidsperiode.

De Begroting 2027-2030 en het Informatieprotocol van de GMR zullen indien nodig worden aangepast naar aanleiding van de ingediende zienswijzen. Het Algemeen Bestuur stelt beide (eventueel aangepaste) documenten vast.

Participatie en communicatie

De GMR zal worden geïnformeerd over de vaststelling van de financiële bijdrage over 2025 en uw zienswijze op de Begroting 2027-2030 GMR en het Informatieprotocol GMR.

Bijlagen

1. Bijlage 1: Raadsbesluit
2. Bijlage 2: Aanbiedingsbrief jaarstukken 2025
3. Bijlage 3: Jaarrekening inclusief controleverklaring GMR
4. Bijlage 4: Accountantsverslag controle GMR 2025, Flynth
5. Bijlage 5: Aanbiedingsbrief Jaarverslag en jaarrekening The Economic Board
6. Bijlage 6: Jaarverslag en jaarrekening The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen 2025
7. Bijlage 7: Aanbiedingsbrief conceptbegroting GMR 2027-2030
8. Bijlage 8: Begroting 2025-2027
9. Bijlage 9: Brief Gemeenteraden - Zienswijzeprocedure Informatieprotocol 2025
10. Bijlage 10: Informatieprotocol 2025 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
11. Bijlage 11: Hoofdstuk 7 Verantwoordings- en informatieplicht
12. Bijlage 12: Brief Informatieprotocol | uitstel indiening zienswijzen
13. Bijlage 13: Link naar GR Groene Metropool Regio ([GR 15-1-2026 t/m heden](#))
14. Bijlage 14: Zienswijzebrief GMR concept - Jaarrekening 2025 Begroting 2027-2030 en Informatieprotocol

De Steeg, 19 mei 2026

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris